

Sygn. akt II Ka 235/23

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 czerwca 2023r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący:	SSO Dariusz Półtorak
------------------------	-----------------------------

--	--

Protokolant:	asystent sędziego Natalia Romańska
---------------------	---

przy udziale Prokuratora Katarzyny Korneluk – Kowalczyk

po rozpoznaniu w dniu 19 czerwca 2023 r.

sprawy **L. S. oskarżonego z art. 178a § 1 kk, 178b kk**

na skutek apelacji, wniesionej przez oskarżyciela publicznego

od wyroku Sądu Rejonowego w Mińsku Mazowieckim

z dnia 11 stycznia 2023 r. sygn. akt II K 414/22

w zaskarżonej części wyrok zmienia w ten sposób, że zawarte w punktach IV i V rozstrzygnięcia dotyczące czynu z art. 178b kk uzupełnia o art.

4 § 1 kk,

w pozostałej zaskarżonej części wyrok utrzymuje w mocy,

zwalnia oskarżonego od wydatków postępowania odwoławczego, które przejmuje na rachunek Skarbu Państwa.

UZASADNIENIE		
Formularz UK 2	Sygnatura akt	II Ka 235/23
Załącznik dołącza się w każdym przypadku. Podać liczbę załączników:	1	
CZĘŚĆ WSTĘPNA		

1.1. Oznaczenie wyroku sądu pierwszej instancji

wyrok Sądu Rejonowego w Mińsku Mazowieckim z dnia 11 stycznia 2023 r. w sprawie II K 414/22

1.2. Podmiot wnoszący apelację

oskarżyciel publiczny albo prokurator w sprawie o wydanie wyroku łącznego

oskarżyciel posiłkowy

oskarżyciel prywatny

obrońca

oskarżony albo skazany w sprawie o wydanie wyroku łącznego

inny

1.3. Granice zaskarżenia**1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia**

na korzyść

na niekorzyść

w całości

w części

#

co do winy

#

co do kary

#

co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia

1.3.2. Podniesione zarzuty

Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji		
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	

1.4. Wnioski

#	uchylenie	#	zmiana
---	-----------	---	--------

Ustalenie faktów w związku z dowodami przeprowadzonymi przez sąd odwoławczy

2.1. Ustalenie faktów

2.1.1. Fakty uznane za udowodnione					
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty	
---		-----	-----	-----	
2.1.2. Fakty uznane za nieudowodnione					
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty	
-----	-----	-----	-----	-----	

2.2. Ocena dowodów

2.2.1. Dowody będące podstawą ustalenia faktów		
Lp. faktu z pkt 2.1.1	Dowód	Zwięźle o powodach uznania dowodu
-----	-----	-----

2.2.2. Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów

<i>(dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz niemające znaczenia dla ustalenia faktów)</i>		
Lp. faktu z pkt 2.1.1 albo 2.1.2	Dowód	Zwięźle o powodach nieuwzględnienia dowodu
-----	-----	-----

STANOWISKO SĄDU ODWOŁAWCZEGO WOBEC ZGŁOSZONYCH ZARZUTÓW i wniosków		
Lp.	Zarzut	
	<p>obraży przepisu prawa karnego materialnego, a mianowicie art. 43a § 2 kk w brzmieniu nadanym przez ustawę z dnia 5 sierpnia 2022 r. o zmianie ustawy – Kodeks karny wykonawczy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2022 poz. 1855) obowiązującym w chwili orzekania, polegającą na nie orzeczeniu wobec oskarżonego L. S. w związku ze skazaniem za czyn z art. 178b kk, świadczenia pieniężnego w kwocie co najmniej 5.000 zł na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej</p>	<p># zasadny</p> <p># częściowo zasadny</p> <p># niezasadny</p>
Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny		
<p>Apelacja prokuratora okazała się zasadna i zasługiwała na uwzględnienie.</p> <p>Ustalenia faktyczne dokonane przez Sąd Rejonowy nie budzą wątpliwości, nie były zresztą kwestionowane. Prawidłowa</p>		

jest ocena prawna zachowania oskarżonego w zakresie czynów opisanych w pkt I i II aktu oskarżenia, a stanowiących przestępstwa z art. 178a § 1 kk i art. 178b kk.

Sytuacja, w której w okresie dzielącym czas popełnienia czynu zabronionego od momentu wyrokowania w przedmiocie odpowiedzialności karnej za ten czyn, następuje zmiana przepisów regulujących zasady tej odpowiedzialności, obliguje do szczególnie wnikliwego przeanalizowania konsekwencji, jakie wynikają z modyfikacji stanu prawnego i wpływu tych modyfikacji na treść orzeczenia. Zasadnicze znaczenia ma wówczas dyrektywa wynikająca z treści art. 4 § 1 kk, która nakazuje porównanie unormowań obowiązujących w czasie, gdy następuje rozstrzygnięcie sprawy, z regulacją obowiązującą poprzednio.

Sąd musiał mieć na uwadze, że między czasem popełnienia przez oskarżonego przypisanego mu czynu a czasem rozstrzygnięcia o jego odpowiedzialności karnej nastąpiła zmiana przepisów kodeksu karnego. Doszło do tzw. kolizji ustaw w czasie, a zatem w tej sytuacji zgodnie treścią art. 4 § 1 kk, z założenia stosuje się ustawę nową, jednakże należy stosować ustawę obowiązującą poprzednio jeżeli jest względniejsza dla sprawy. W orzecznictwie Sądu Najwyższego, jak i doktrynie, dominuje pogląd, iż oceny "ustawy względniejszej", w rozumieniu tego przepisu, powinno dokonywać się nie na płaszczyźnie abstrakcyjnej (poprzez porównywanie samej treści ustaw), lecz konkretnej, uwzględniając wszystkie okoliczności popełnionego czynu, biorąc pod uwagę faktyczne

konsekwencje prawne, jakie mogą zostać orzeczone wobec sprawcy na podstawie podlegających ocenie ustaw (por. wyrok SN z 3.02.2015 r., IV KK 294/14, LEX nr 1640264). Natomiast w zakresie właściwego stosowania przepisu art. 4 § 1 kk sąd musi dokonać wyboru między konkurującymi ustawami i zastosować całościowo jedną z nich tj. tę, która in concreto jest względniejsza dla sprawcy (por. wyrok SN z 4.01.2002 r., II KKN 303/99, LEX nr 5497).

Dla prawidłowego

stosowania art. 4

§1 kk podstawowe znaczenie ma ustalenie, która z kolidujących

ustaw jest względniejsza

dla

sprawcy

. W rozumieniu

art. 4§1 kk ustawą "względniejszą

dla

sprawcy" jest

ta

ustawa

, która zastosowana w konkretnej sprawie przewiduje dla

sprawcy

najłagodniejsze konsekwencje. Wybór ten musi

być

oparty na ocenie całokształtu konsekwencji wynikających z zastosowania konkurujących ze sobą

ustaw.

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy trzeba jednoznacznie wskazać, że obowiązkiem Sądu było

zbadanie, która z konkurencyjnych ustaw pod względem możliwego do wymierzenia środka karnego (świadczenia pieniężnego) jest względniejsza dla sprawcy. W związku z tym, że ustawa obowiązująca obecnie nakłada na Sąd obowiązek orzeczenia świadczenia pieniężnego z art. 39 pkt 7 kk za popełnienie przestępstwa z art. 178b kk. W obowiązującej poprzednio – w czasie popełnienia czynu – ustawie takie świadczenie za popełnienie wskazanego czynu nie było przewidziane. Zestawienie stanów prawnych obowiązujących w chwili popełnienia czynu zabronionego oraz w chwili wyrokowania w przedmiotowej sprawie nie pozostawia wątpliwości, iż przepisy obowiązujące przed zmianą ustawy są względniejsze dla oskarżonego. Naturalnym w tym przypadku staje się zastosowanie reguły określonej w art. 4 § 1 kk. Tym bardziej, że prokurator na rozprawie apelacyjnej zmienił wniosek apelacyjny i wnioskował o uzupełnienie rozstrzygnięć dotyczących czynu z art. 178b kk o art. 4 § 1 kk pomimo, że we wniesionej apelacji prezentował inny pogląd.

Wniosek

zmianę wyroku w zaskarżonej części poprzez dodanie do rozstrzygnięć odnoszących się do występku z art. 178b kk, art. 4 § 1 kk.

zasadny
częściowo zasadny
niezasadny

Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.

Zasadność zarzutu prokuratora warunkowała zasadność wniosku apelacyjnego.	
---	--

OKOLICZNOŚCI UWZGLĘDNIENIU Z URZĘDU	PODLEGAJĄCE
1.	-----
Zwięźle o powodach uwzględnienia okoliczności	
-----	-----
ROZSTRZYGNIECIE SĄDU ODWOŁAWCZEGO	
5.1. Utrzymanie w mocy wyroku sądu pierwszej instancji	
1.	Przedmiot utrzymania w mocy
wyrok Sądu Rejonowego w Mińsku Mazowieckim z dnia 11 stycznia 2023 r. w sprawie II K 414/22	
Zwięźle o powodach utrzymania w mocy	
Kontrola instancyjna doprowadziła Sąd Okręgowy do przekonania, iż na gruncie przedmiotowej sprawy nie zaszła potrzeba podjęcia szerszej ingerencji w treść zaskarżonego orzeczenia z urzędu poza zakresem wniesionych apelacji.	
5.2. Zmiana wyroku sądu pierwszej instancji	
1.	Przedmiot i zakres zmiany
Sąd Okręgowy zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że: zawarte w punktach IV i V rozstrzygnięcia dotyczące czynu z art. 178b kk uzupełnia o art. 4 § 1 kk.	

Zwięźle o powodach zmiany	
Z uwagi na zasadność zarzutu prokuratora należało podjąć pewną ingerencję w treść zaskarżonego wyroku i dokonano powyżej wskazanych zmian zaskarżonego wyroku. Szerzej o powodach zmiany, w rubryce 3.1.	

5.3. Uchylenie wyroku sądu pierwszej instancji		
5.3.1. Przyczyna, zakres i podstawa prawna uchylenia		
1.1.	-----	# art. 439 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia		

2.1.	Konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości	# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia		

3.1.	Konieczność umorzenia postępowania	# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia i umorzenia ze wskazaniem szczególnej podstawy prawnej umorzenia		

4.1.	-----	# art. 454 § 1 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia		

5.3.2. Zapatrywania prawne i wskazania co do dalszego postępowania	

5.4. Inne rozstrzygnięcia zawarte w wyroku	
Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności
-----	-----
Koszty Procesu	

Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności
	Przepisy art. 634 kpk i art. 624 § 1 kpk oraz względy słuszności przemawiały za zwolnieniem oskarżonego od kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze, przy jednoczesnym przejęciu wydatków tego postępowania na rachunek Skarbu Państwa.

PODPIS

1.3. Granice zaskarżenia	
Kolejny numer załącznika	1
Podmiot wnoszący apelację	Prokurator
Rozstrzygnięcie, brak albo rozstrzygnięcia	Rozstrzygnięcie o karze

ustalenie, którego dotyczy apelacja			
1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia			
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości		
# w części	#	co do winy	
#	co do kary		
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia		
1.3.2. Podniesione zarzuty			
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji			
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu		
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu		
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli		

	mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia		
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia		
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka		
#	art. 439 k.p.k.		
#	brak zarzutów		
1.4. Wnioski			
#	uchylenie	#	zmiana